

เกาที่คั่น

พระอาจารย์สงบ มนสฺสฺนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “อยากเข้าถึงกามโทษ”

กราบนมัสการหลวงพ่อบุญคุณ ขอหลวงพ่อบุญคุณแนะนำวิธีการให้ไปปฏิบัติดังนี้
ครับ

๑. ทำอย่างไรจึงจะเตือนตนให้เห็นกามโทษ ละกามคุณได้อย่างแท้จริงแบบ
ไม่ลุ่มหน้าปะจุมุก ผมทำได้เพียงเข้าใจว่ากามมีโทษ แต่ก็เข้าไม่ถึงโทษนั้น ใจจึง
สวาทวนกับกามคุณ เช่น ยังกองมอหึงที่มีรูปร่างหน้าตาถูกสเปก ยังหาของอร่อยกิน
ยังไม่เว้นกาม ยังไม่เว้นขาดการเสพเมถุนกับภรรยาตน แม้จะถือศีล ๕ ได้ แต่ใจยังไม่
มุ่งมั่นในการภาวนาอย่างเต็มที่อย่างที่ตั้งใจ ใช้เวลาส่วนตัวไปกับเรื่องไร้สาระ และ
พบว่าการภาวนาถดถอยครับ

คือผมจะลองศึกษาวิธีการละกามจากพระไตรปิฎกที่ว่า “อาสวะความเร่าร้อน
คับแค้นจากกามวิตก พยาบาทวิตก วิหิงสาวิตก นั้นพึงจะละได้ด้วยความบรรเทา และ
อาสวะความเร่าร้อนคับแค้นจากสัมผัสทางทวาร ๖ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ พึงจะละได้ด้วย
การสังวร สำรวมอารมณ์ ความรู้สึก” แต่ก็ได้เพียงความเข้าใจครับ พยายามดำตัวเอง
ว่า ละกามยังทำไม่ได้ แล้วจะไปถึงที่สุดแห่งทุกขได้อย่างไร ขายหน้าครูบาอาจารย์ที่
มีศิษย์เยี่ยงนี้

พยายามบอกตนให้เห็นกามโทษตามกล่าวในพระไตรปิฎกที่ว่า “กามโทษคือเกิด
ทุกข์ และคับแค้นจากกามเพราะเสพไม่เคยอึด มีผู้อื่นจ้องแย่งชิง เสพแล้วย่อมเดือดร้อน
เป็นเพียงความฝัน เป็นสิ่งยืมมาชั่วคราว บัณฑิตรู้แล้วย่อมปล่อยวาง เบื่อหน่ายคลาย
กำหนดจากกาม” ซึ่งใจก็เห็นด้วยกับคำกล่าวนี้ แต่ก็ไม่ละกามครับ ไม่รู้จะบรรเทา

กามวิตก สวรรสารวมอารมณ์จากสัมผัสทางทวาร ๖ เดือนให้เห็นโทษเพื่อปล่อยวาง ก็ไม่คืบหน้ามากนัก ไม่มากเท่าที่ตามต้องการ

๒. จะบอกแม่อย่างไรให้ท่านเลิกดูละคร แล้วใช้เวลาไปภาวนาแทน แม่ดูทุกวันครับ บางทีดูมากกว่า ๑ ช่อง สลับไปมา และบอกผมว่า ดูผ่านจบแล้วจบ ไม่เอามาเป็นอารมณ์ ภาวนาเวลาอื่นได้ปกติ ซึ่งผมก็เห็นว่าไม่มีทางเป็นไปได้ เพราะดูทีวี ดูละคร จิตก็ฟุ้ง รับขยะเข้ามา สงบยาก ภาวนาไม่ก้าวหน้า แต่ท่านไม่เชื่อครับ แม้ถึงขั้นเดือนแม่ว่า เวลาแม่เหลือน้อยแล้ว ต่อไปไม่รู้จะไปเกิดเป็นอะไร ก็ยังไม่ได้ผลครับ

ตอบ : นี้คำถาม ๒ ข้อ ข้อ ๑ เป็นเรื่องของตัว ข้อที่ ๒ เป็นเรื่องของแม่

เรื่องของตัว เห็นไหม เรื่องของตัว บอกว่าตัวเองจะให้เห็นกามโทษ ให้เห็นโทษเป็นกาม ไปศึกษาเอาจากพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎกก็บอกไว้แล้ว พระไตรปิฎกพูดไว้ชัดเจนมากบอกว่า การเสพกาม เหมือนกับบ่อนงูเห่า เหมือนกับตกไปในหลุมถ่านเพลิง เหมือนทุกๆ อย่าง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดชัดเจนมาก

เวลาพูดถึงชีวิตการครองเรือนนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ชีวิตการครองเรือนเหมือนวิดทะเลทั้งทะเลเลย ทะเล มหาสมุทร วิดมาเลย วิดไปเลย วิดมันให้แห้งเลย ค้นหาอะไร ค้นหาปลาเล็กๆ ตัวหนึ่ง ปลาเล็กๆ ตัวเดียว ชีวิตการครองเรือน

นี่ก็เหมือนกัน บอกว่าเวลาเรื่องของการเสพกาม บอกว่าหลุมถ่านเพลิง เราตกไปในหลุมถ่านเพลิง เหมือนกับบ่อนงูเห่า ท่านพูดไว้ชัดเจนมาก ชัดเจนมากเพราะคนเห็นโทษจริง คนเห็นโทษจริงเวลาเปรียบเทียบมา นี่สิ่งเปรียบเทียบ

แต่เวลาเราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นจริง ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นความจริง แต่เราไปศึกษา เราศึกษาทางวิชาการมา เราศึกษามา เราศึกษาให้เห็นอย่างนั้น

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้อย่างนั้น เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจิตใจพ้นจากโลก พอพ้นจากโลก เห็นเรื่องของโลก แม้แต่ในผลของวิภวัญญะ เทวดาที่เวลาเขาคุยกัน เขาบอกว่าเขาเปี่ยมมนุษย์มากเลย เขาไม่ยอมมาเข้าใกล้มนุษย์เพราะมนุษย์มีกลิ่นกาย กลิ่นกายของมนุษย์นี่กลิ่นคาวมาก

เวลาเราไปซื้อสัตว์น้ำว่ามันคาวๆ เราคาวเพราะอะไร เพราะเรารู้ว่าเป็นกลิ่นคาวของมัน แต่เวลาเทวดา อินทร์ พรหมเข้าใกล้มนุษย์ เขาก็กลิ่นคาว เหมือนเราเข้าไปใกล้ปลาทะเล พวกปลามันเหม็นคาว มนุษย์ก็เป็นแบบนี้

นี่ขนาดเทวดาเขาก็เสพกามนะ กามเขาเป็นทิพย์ ขนาดกามเขาเป็นทิพย์ เขาเห็นมนุษย์เขายังเบื่อหน่ายเลย เขาไม่ยอมเข้าใกล้ เขาเหม็น เข้ามาก็อุดจุก เหม็นเหม็นมากๆ นี่เขาไม่เข้ามาใกล้หรอก

ทีนี้เวลาเขามาใกล้ เขามาใกล้คนมีบุญ คนมีบุญ ครูบาอาจารย์ท่านถือพรหมจรรย์ ท่านถือศีลของท่าน ท่านถือพรหมจรรย์ๆ กลิ่นของศีลหอมทวนลม เวลาถือพรหมจรรย์ ใจเป็นพรหมจรรย์ ใจสะอาดบริสุทธิ์ มันทำให้ร่างกายสะอาดบริสุทธิ์ไปด้วย

เวลาดูพระอรหันต์สิ พระอรหันต์ เวลาจิตใจที่เป็นพระอรหันต์แล้ว ท่านทรงธาตุขันธ์ไว้ เวลาท่านละธาตุขันธ์ไป เวลาท่านตายไป ทำไมร่างกายของท่านเวลาไปเผาทำไมกระดูกเป็นพระธาตุล่ะ กระดูกเป็นพระธาตุเพราะอะไร เพราะจิตใจที่สะอาดใจธรรมชาตุมันฟอกอยู่ไง กลิ่นร่างกายมนุษย์มันถึงไม่เข้าไปเจือปนอันนั้นไง พอไม่เจือปนเทวดา อินทร์ พรหมเขาสรรเสริญ เขาเชิดชูกัน

แต่ของเรามนุษย์ ขนาดเสพกาม ดูลิ เทวดาเขายังปิดจุกเลย ฮีม! เบื่อๆ ไม่เข้าใกล้ แม้แต่ในโลกของกาม กามภพด้วยกันมันยังมีชั้นชั้น ยังมีมิติที่เขามองเห็น ถ้าเขามองเห็น เขามองเห็นอย่างนั้น

แต่ของเรา เราไปศึกษาไง เขาบอกว่าสมมุติเทพ เราเป็นเทวดาโดยสมมุติ มนุสสตีระจกานโน นี่เป็นสัตว์ไตรจกาน มนุสสเทโว เราเป็นมนุษย์ แต่จิตใจเราเป็นเทวดา จิตใจ

เรามีเมตตา เขาเรียกว่ามนุสสเทโว ร่างกายเป็นมนุษย์ แต่จิตใจเป็นเทวดา ร่างกายเป็นมนุษย์ จิตใจเป็นสัตว์เดรัจฉาน ร่างกายเป็นมนุษย์ จิตใจเป็นเปรต

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทียบไว้ เราจะมองแง่มุมไหนล่ะ ถ้าเรามองแง่มุมธรรมะ มนุสสเทโว มนุสสติรัจฉาน มนุสสเปโต อ้าว! มนุษย์อะไรล่ะ มนุษย์อะไร ถ้าเป็นมนุษย์ ถ้าจิตใจที่หยาบละเอียดเขามองออกอย่างนั้น ถ้ามองออกอย่างนั้น

เราจะบอกว่า จิตใจคนที่สูงที่ต่ำ แล้วมาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็มุมมองแตกต่างกันไป เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านพูดเป็นความจริงของท่าน ถ้าครูบาอาจารย์ท่านไปศึกษาพระไตรปิฎกนะ ท่านศึกษาแล้วท่านซาบซึ้งมาก เพราะมันมีมุมมองตรงกัน มุมมองอันเดียวกัน เห็นแล้วมันซาบซึ้ง แหม! มันดูดีมี

แต่ไอ้เรา เรามีกิเลสเต็มหัวใจ แล้วไปศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นมันก็ซาบซึ้ง แต่มุมมองมันคนละมุมมองไป เวลาถอดหนังสือไว้ก็เห็นหมดนะ กามเป็นโทษหมด

เขาบอกว่า “เวลาถือศีล ๕ ยังละการเสพเมถุนจากภรรยาไม่ได้”

อ้าว! ก็นอนอยู่ด้วยกัน มุมมองเดียวกัน นอนอยู่ด้วยกัน คนนอนอยู่ด้วยกัน มันก็ปฏิญญาเสมอกัน มันเหมือนกัน มันก็อยู่ด้วยกัน แต่ถ้าคนเขาสูงกว่า เขาแยกออกไป เขาอยู่พรหมจรรย์ของเขา เขาดูแลของเขา นั่นมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าดูแลใจของเขา มันก็มีปัญหาในครอบครัว

ถ้าในครอบครัว เรามีครอบครัว เห็นไหม การครองเรือน ครองหัวใจ การครองเรือน การครองเรือนของโลก เขาต้องครอบครัว ลูกเต้าเหี่ยวเรือน การครองเรือน หัวใจของเราก็ครองยากอยู่แล้ว เรายังต้องไปปั้นหัวใจ แบ่งหัวใจให้กับคู่ครอง ยังต้องไปดูแลหัวใจของลูกของหลาน ลูกแต่ละคนมันเกิดมา มันก็ตีโพยตีพายจะเอาแต่ตามใจมันนะ

การครองเรือนคือการรักษาหัวใจ คือการสั่งสอน การสอนศีลธรรมไว้ การครองเรือนคือการสอนศีลสอนธรรมให้คนในครัวเรือนของเรามีจิตใจเสมอกัน มีความเห็นเหมือนกัน นี่การครองเรือน ทุกข์หน้าดูเลย จะบอกว่า ทุกข์จับหายเลยละ

พูดไปก็อย่างว่า หลวงพ่อนี้พูดหยาบ ว่าทุกข์หน้าดูเลย แต่ให้พูดจริงๆ ทุกข์จับหายเลย

แต่ก็ชอบ ทุกข์จับหายเลย แต่มันไม่มีหรอก ไม่มีใครออกมาได้ คนในอยากออก คนนอกอยากเข้า มันอยากเข้าไปทั้งนั้นนะ แล้วเข้าไปแล้วเป็นอย่างไรละ พอถ้าเข้าไปเป็นอย่างไร

มาบวชนะ หรือมาปฏิบัตินะ หัวใจเราหัวใจเดียวนี้แหละ เวลานั่งไปนี่นะ โอ้โฮ! มันคิดร้อยแปดเลย มันเห็นเขาเดินมาคู่กัน แหม! มันอยากเลยนะ โอ้โฮ! เขามีความสุข เห็นเขาเดินมาคู่กัน อู๋! เขามีความสุข เขามีความสุข มันคิด เพราะมันไม่เคย มันอยาก มันอยากลอง

ถ้าอยากลอง มันก็ต้องไล่แล้ว มันจะเห็นโทษแล้ว เอ็งคิดอย่างไรว่าเขามีความสุข เมื่อกีเขาเพิ่งทะเลาะกันมาเมื่อกีนี้ เงินทองชักหน้าไม่ถึงหลัง ยังทะเลาะกันเมื่อกี ออกจากบ้านมายังทะเลาะกันมาเลย แต่ตอนนี้มานี้มาเดินคู่กัน แหม! เขามีความสุข เอ็งรู้ได้อย่างไร นี่ถ้ามีปัญญาไล่ขึ้นมา ถ้ามีปัญญาไล่ขึ้นมา มันมีปัญญาไล่

นี่พูดถึงการครองเรือนมันแสนทุกข์แสนยาก พระรู้ได้อย่างไร

พระรู้ได้ก็พระองค์ใจ หัวใจมันไม่ติดดิน ที่ไหนมันมี หัวใจทุกดวงใจมันติดดินทั้งนั้นนะ แล้วเมื่อกีเห็นเขาเดินมาจู่จี้ๆ มา โอ้โฮ! มันบอกเขามีความสุขๆ ไม่รู้หรือกว่ามันเพิ่งทะเลาะกันมาเมื่อกีนี้ มันจะไปกู้เงินใช้หนี้ มันยังใช้หนี้เขาไม่หมดเลย เอ็งรู้ได้อย่างไร

ถ้ารู้ได้อย่างไร เราบอกว่าต้องมีปัญญาไง ต้องมีปัญญารู้เท่าทันความคิดของตัวเอง มันต้องมีปัญญารู้เท่าทันหัวใจของตัวเอง ถ้ามีปัญญารู้เท่าทันหัวใจของตัวเอง ที่เขามีความสุขๆ มันเปลือกนอก มันผิวผิน มันมีความสุขไปไม่ได้ เพราะกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทุกดวงใจว่าแห้ว

ทุกดวงใจ ทุกดวงใจว่าแห้ว ทุกดวงใจมีความทุกข์ ทุกดวงใจๆ มันมีความทุกข์ ทุกดวงใจมันว่าแห้ว แล้วเอาดวงใจ ๒ ดวงใจมาผูกติดกันให้ไฟมันเผาไหม้มันกัน ๒ ดวงใจ มันจะเอาความสุขมาจากไหน แม้แต่ดวงใจเดียวมันก็ยังทุกข์อยู่แล้ว แล้วเอา ดวงใจ ๒ ดวงใจมาผูกติดกันให้มันทะเลาะเบาะแว้งกัน ให้มันขบกัดกันอยู่นั่นนะ มันจะเอา ความสุขมาจากไหน มันเป็นความสุขไปไม่ได้หรอก ถ้าพูดถึงคนที่มีความปัญญา คนที่มี ปัญญา มันมีความปัญญาเท่ากันอย่างไร ถ้ามีความปัญญาขึ้นมา มันก็รู้เท่ากัน

ถ้าไม่รู้เท่ากัน เห็นไหม แต่เราไปศึกษาในพระไตรปิฎก ถ้าพระไตรปิฎกก็เป็นมุมมองขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นมุมมองของพระอรหันต์ เป็น มุมมองของศาสดา มันซาบซึ้งอยู่แล้ว มันชัดเจนอยู่แล้ว แต่จิตใจของเรามันต่ำต้อย จิตใจของเรามันคิดเอง แล้วไปศึกษา มันก็เหมือนกับปีนบันไดขึ้นไปนะ ปีนบันได พาด บันไดพิงก้อนเมฆเลย แล้วก็ปีนขึ้นไปก้อนเมฆ จะไปหยิบก้อนเมฆ แล้วก้อนเมฆมัน เคลื่อนตัวตลอดเวลา แล้วบันไดมันจะทรงไว้อย่างไรละ เอาบันไดไปพิงก้อนเมฆไว้ จะ ปีนบันไดขึ้นไปเอาก้อนเมฆ

นี่ก็เหมือนกัน ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัจธรรม อริยสัจ เป็นความจริง แต่สมมุติในใจของเราเป็นสมมุติ เราก็กินไว้ เอาบันไดคือเอาเจตนาของ เราพาดเข้าไปว่าจะให้มันเหมือนให้มันเป็น แล้วมันเป็นไหม มันเป็นไหม เอาบันได พาดก้อนเมฆ มันพาดได้ไหม พาดก้อนเมฆ ก้อนเมฆเคลื่อนตัวตลอดเวลา บันไดมัน จะไปพาดก้อนเมฆได้อย่างไร ปีนขึ้นไปเดี๋ยวก็ล้ม เดี่ยวก้อนเมฆมันเคลื่อนไป เดี่ยว บันไดมันก็ตก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้าซาบซึ้ง พระไตรปิฎกนี่แห่ม! พระพุทธเจ้าบอกไว้ถูกต้องหมดเลย แต่ใจเรามันไม่ถูก ใจเรามันดิ่ง ใจเรานี้

จะนั้น เวลาจะเอาความจริง เขาบอกว่า เขาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าให้เห็นกามเป็นโทษๆ มันไม่เห็นสักที่

ถ้าเห็นกามเป็นโทษๆ เราเอาเป้าหมายไป เวลาฟังพระปฏิบัติก็อยากเป็นพระ อรหันต์เลย แต่เวลาหลวงปู่มันท่านสอนบอกไม่ใช่ ทำสมาธิ ทำสมาธิ ทำสมาธิก่อน ทำ

ความสงบของใจก่อน ถ้าใจสงบ ปรับพื้นที่ของใจของตัวเองให้ได้ กรรมฐานเราเนี่ย จะละ
 กามโทษๆ เอ็งทำความสงบของใจได้ไหม ถ้าเอ็งทำความสงบของใจได้ ถ้าใจเอ็งสงบ
 ระวังเข้ามามันไม่มีกามหรรอก

ถ้ามันมีกาม สงบได้ไหม อ้าว! คนคิดถึงกาม คนที่ฝึกไปอยู่นี้ จิตใจมันจะสงบ
 ใหม จิตใจมันจะคิดแต่เรื่องนั้นเรื่องเดียวแหละ จะทำอย่างไรมันก็คิดแต่เรื่องนั้นนะ มัน
 สงบลงไม่ได้หรอก

แต่ถ้าพุทโธ ๆ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามันสงบตัวมา มันก็สงบจากกาม
 นั้นแหละ ถ้าสงบตัวลง เพราะมันละ มันปล่อยวาง มันถึงสงบก็ได้ ถ้าสงบได้ก็เป็น
 สัมมาสมาธิ ถ้าสัมมาสมาธิ เป็นสมาธิแล้วออกพิจารณาเห็นกาย เห็นเวทนา
 เห็นจิต เห็นธรรม พิจารณาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป มันจะไปละกามที่นั่น ละกาม
 เต็ดขาดโดยปัญญาญาณ ละกามเด็ดขาดด้วยมรรคญาณ

ไม่มีการละกามได้ด้วยการศึกษา ไม่มีการละกามได้ด้วยจินตนาการ ไม่มีการ
 ละกามได้ เห็นคนอื่นทำได้ กูอยากจะทำตามเขา ไม่มีทาง เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
 พุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านปล่อยวางได้ เราก็
 อยากจะเป็นอย่างนั้น เราก็อยากจะทำกามได้ ศึกษาจะละให้ได้ ศึกษาจะละให้ได้ ไม่มี
 ทาง ถ้าศึกษาจะละอย่างนี้ กูอ่านตำรา กูเป็นเศรษฐีโลกหมดแหละ เพราะกูดูประวัติ
 เศรษฐีโลกเยอะเยอะเลย เศรษฐีโลกคนไหน กูก็อ่านประวัติเขา แล้วกูอ่านจบแล้วด้วย กู
 ไม่เห็นเป็นเศรษฐีโลกเลย เพราะกูทำอะไรไม่ได้

เป็นเศรษฐีโลก เอ็งก็ต้องมีธุรกิจมีการค้า เอ็งมีธุรกิจของเอ็งจนเอ็งมีเงินสะสม
 จนสถาบันตรวจสอบเขามาตรวจสอบว่าเอ็งมีเงินมากขนาดนั้น เขาถึงยกย่องเอ็งเป็น
 เศรษฐีโลก แต่เอ็งไม่มีเงินเป็นสิทธิของเอ็งเลย เอ็งได้ศึกษาแต่ทางวิชาการของเขา
 แล้วบอกเอ็งจะเป็นเศรษฐีโลก ก็เอ็งคิดเอาเองไง เอ็งไม่ได้เป็นจริงไง

นี่ก็เหมือนกัน จะละกามโทษๆ เอ็งจะละอย่างไร ละอย่างไร แล้วก็เหนื่อยใจด้วย
 นะ พยายามดำตัวเองว่าละกามไม่ได้ ทำแบบนี้เสียชื่อครูบาอาจารย์หมด

ครูบาอาจารย์องค์ไหน ครูบาอาจารย์องค์ไหน ครูบาอาจารย์ท่านก็เป็นครูบาอาจารย์ เราเองต่างหากที่ทำไม่ได้ ถ้าทำไม่ได้ เราจะไปโทษใคร ก็ต้องโทษตัวเอง แล้วโทษตัวเอง ทำความสงบของใจเข้ามา จะละกามๆ พิจารณาของเรา

ที่นี้มันทำความสงบไม่ได้ เพราะไปเห็นผู้หญิง เห็นต่างๆ เห็นตามสเปก มันก็คิดออกไป แล้วมันจะไปทำพุทโธที่ไหน จิตมันจะสงบที่ไหนล่ะ

ถ้าจิตสงบ เราก็พยายามเข้มข้นของเราขึ้นมา กามละไม่ได้ มันละไม่ได้ที่ไหน มันละไม่ได้ที่ว่ามันปฏิฆะ กามราคะ ปฏิฆะ กามราคะ ดุสิ สักกายทิฎฐิ วิจิกิจจา สิลัพพตปรามาส กามราคะ ปฏิฆะอ่อนลง เวลาอนาคตามันจะไปละกามราคะ ปฏิฆะ ปฏิฆะคือข้อมูล สเปก สเปกคือข้อมูล ให้เอาสิ่งที่ตรงข้ามที่เราไม่ชอบเลย เอามาให้เรา เราก็ไม่ชอบใจ แต่ถ้าสิ่งที่ชอบใจ ไม่ต้องเอามาให้หรอก มันคิดเอง นี่ไง ปฏิฆะ

สิ่งที่ปฏิฆะคือความปรารถนา คือข้อมูล คือสันดาน

แล้วกามราคะ เพราะมันมีสันดาน สันดานที่ถูกใจ มันถึงเกิดกามราคะ ถ้ามันไม่ถูกใจ มันเกิดก็ยังไม่ได้ แต่เกิดแล้วมันก็ไม่ถูกใจเต็มที่

กามราคะ ปฏิฆะจะขาด สังโยชน์มันจะขาด ถ้าสังโยชน์มันขาด พระอนาคตามีเท่านั้นถึงจะละกามราคะได้เด็ดขาด พระอนาคตามี เพราะละกามราคะได้เด็ดขาดถึงไม่เกิด กามภพ กามภพตั้งแต่เทวดาลงมา

แต่ถ้ายังมีกามอยู่ มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้ามันเป็นพระโสดาบันมันก็ไม่เกินอีก ๗ ชาติ มันไม่เกิดเลยอีก ๗ ชาติ นี่ถ้าพูดถึงปฏิบัติจริงใจ ถ้าปฏิบัติจริงเป็นอย่างนั้น

นี่พูดถึงเวลาน้อยเนื้อต่ำใจเรื่องการปฏิบัติเรื่องหนึ่ง แต่นี่บอกว่า ไปศึกษามาจากพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าพูดอย่างนั้น

ถูกต้อง ศึกษาจากพระไตรปิฎก พระไตรปิฎก ธรรมวินัย พระไตรปิฎกเป็นศาสดาของเรา พระไตรปิฎกเป็นศาสดา ธรรมวินัยเป็นศาสดา เราเคารพบูชา เราเคารพบูชาแล้วเกิดใส่ศีระไว้ หลวงปู่มันบอกเกิดใส่ศีระไว้ แล้วแขวนไว้ก่อน แล้วปฏิบัติให้ได้จริง

ที่นี่เราบอกว่า เราเคารพบูชา เราบอกเป็นของกูๆ

ก็นกเงือก มันยึดว่าของกูๆ แต่ไม่มีอะไรของกูเลย เพราะไม่ใช่สมบัติของมัน เดี่ยวมันก็บินไปแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าฝากไว้ “มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา อุบาสก อุบาสิกาของเรา ของเรา ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่เข้มแข็ง ยังไม่สามารถกล่าวแก้คำติเตียนของลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมนิพพาน”

ท่านเผยแผ่ธรรมมา ๔๕ ปี จนวันสุดท้ายวันมาฆบูชา เวลามารดลใจๆ ตลอด

“มารเอ๋ย บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราเข้มแข็ง” คือมีข้อมูลจริง คือรู้จริง คือเผยแผ่ศาสนาจนมั่นคง “บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราเข้มแข็ง สามารถกล่าวแก้คำจบบ้างของลัทธิต่างๆ ได้” คือปกป้องดูแลรักษาศาสนาต่อไปได้ “อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน” นี่พระพุทธเจ้าฝากเราไว้

ที่นี่ภิกษุ ภิกษุณีถึงเป็นเจ้าของ พระพุทธเจ้าฝากไว้ ฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ อุบาสก อุบาสิกาเป็นเจ้าของศาสนา เป็นเจ้าของ เจ้าของก็มีสิทธิ์ มีสิทธิ์ แต่ยังไม่เป็นผู้รู้จริง

ถ้าเป็นผู้รู้จริง ผู้รู้จริงปฏิบัติไปมันก็จะไปละกามโทษอย่างที่ว่านี้ ถ้าจะได้มันก็จบ ถ้าไม่ได้ พระไตรปิฎก คือสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สาธุ ก็เป็นความจริงอันหนึ่ง อันนี้พูดถึงว่าการศึกษาพระไตรปิฎก แล้วเห็นพระไตรปิฎก แต่ถ้าเราทำจริง เราต้องทำความสงบของใจเข้ามาตอนนี้ ถ้าตอนนี้ทำได้ก็ทำได้

“๒. จะบอกแม่อย่างไรให้เลิกดูละคร ให้ภาวนาเสียที แล้วแม่ก็บอกว่าดูแล้วจบก็จบกันไป”

อันนี้ก็ปมมอมของแม่ ถ้าแม่ถ้าดูแล้ว ถ้าเขาดูของเขา เราบอกว่าดูแล้วมันขาดศีล ๘ ศีล ๘ เขาห้ามดูการฟ้อนการรำ แต่ถ้าแม่เขาจะดู เขาพอใจของเขา ถ้า

เขาปฏิบัติได้ มันก็เป็นความสุขของเขาอันหนึ่ง ถ้าความสุขอันหนึ่ง ถ้าเขาภาวนาไม่ดีของเขา

เราจะบอกว่า ถ้าแม่ยังสนใจ ยังใฝ่ในเรื่องศาสนา ใฝ่เรื่องสังฆกรรม มันก็ยังเป็นโชคดีของเรา เพราะอะไร เพราะอย่างนี้เขาเรียกว่าเกิดในตระกูลเป็นสัมมาทิฐิ

ถ้าเราเกิดในตระกูลเป็นมิจฉาทิฐิ ถ้าพ่อแม่เขาไม่สนใจเรื่องอย่างนี้ เราบอกว่า เราจะปฏิบัติธรรม เราจะนั่งภาวนานะ พ่อแม่จะทุกข์มากเลย ลูกของเราเป็นคนที่ไม่ฉลาด ลูกของเราถ้าเป็นคนฉลาดแล้ว ลูกของเราต้องเข้มแข็ง ลูกของเราต้องทำธุรกิจการค้า ลูกของเราต้องประสบความสำเร็จในชีวิต เขาอยากให้เราประสบความสำเร็จในชีวิตทางโลก

เวลาจะมาปฏิบัติ ในครอบครัวของเราเนะ มันจะมีความเห็นที่ขัดแย้งกัน คนหนึ่งมีความเห็นมุมมองหนึ่งๆ การที่จะประพฤติปฏิบัติ การไปวัดไปวาเป็นเรื่องแสนยากเลย ถ้าให้ครอบครัวได้มีความคิดเหมือนกันเสมอกัน เห็นอย่างเดียวกันนี้แสนยาก

แล้วที่นี้พ่อแม่มีความรู้สึกนึกคิดแบบนี้ ก็คิดว่าเราเกิดในตระกูลเป็นสัมมาทิฐิ เกิดในประเทศอันสมควร ถ้ามีพ่อแม่กับลูกมีความเห็นเสมอกัน มีความเห็นคล้ายๆ กัน

แต่ที่เราเป็นลูกใช้ใหม่ เราบอกว่า ไม่ให้แม่ดูทีวีเลย ไม่ให้ดูละครเลย ให้แม่ภาวนาตลอดเลย แม่ก็บอกว่า แม่ก็ภาวนาทั้งวันอยู่แล้ว ถึงเวลาละครจะมา แม่ก็อยากจะดูนิดหนึ่ง เพราะอะไร เพราะบรรเทา นั่งมาทั้งวันแล้วมันไม่ลง ถึงบทละครไปถึง ๓ ทุ่มใช้ใหม่ ไม่เคยดูเหมือนกัน ละครมันมากที่ทุ่มไม่รู้ พอถึงเวลาก็จะเปิดดูละครแล้ว ก็คิดอยู่ มันก็เป็นความสุขเล็กๆ น้อยๆ เพียงแต่ว่ามีมุมมองส่วนใหญ่ที่คล้ายคลึงกัน มีมุมมองส่วนใหญ่ที่ไปด้วยกันได้ อันนี้ถือว่าเป็นบุญนะ เป็นบุญที่ครอบครัวไม่มีความกระทบกระทั่งกันจนเกินไป แล้วต่างคนต่างทำคุณงามความดีต่อกัน

เราจะบอกว่า ผ่อนผันให้แม่ไปเถอะ ถ้าอยากดู แม่ก็ดูเลย ถ้าแม่ดูไม่เบื่อเดี๋ยวหนูจะไปซื้อดีวีดีมาให้ดูใช้ใหม่ ซื้อซีดี พุดผิตพุดตุ๊ก เพราะไม่เคย ถ้าทางโลกไม่

เคยเลย อยู่แต่ในวัด ถ้าแม่อยากดู เตียวหนูไปซื้อมาให้ดูให้ชุ่มปอดเลย แล้วถึงเวลาแม่ปฏิบัติ

จะตกเบ็ด มันก็ต้องมีเหยื่อล่อ จะตกปลา จะเอาเบ็ดเปล่าๆ ไป ปลามันไม่กินหรอก จะตกปลา มันต้องมีเหยื่อบ้าง จะทำคุณงามความดี มันต้องมีเครื่องจูงใจ มีสิ่งจูงใจ มีสิ่งชักนำเพื่อจะทำคุณงามความดีกัน

นี่เรื่องของแม่นะ เราจะบอกว่า แม่ก็พูด ดูแล้วจบก็คือจบลูก แม่ก็ภาวนาเหมือนกัน

โอ้โฮ! อันนี้เราฟัง เออ! แม่ยังรู้สึกว่ามีทัศนคติที่ดูละครจบก็คือจบใจ แล้วจะไปภาวนาต่อ ถ้าอย่างนี้แล้วนะ ถ้ายังเฝัภาวนาอยู่ ยังทำคุณงามความดีอยู่

เห็นไหม เวลาพูดถึงทางโลกนะ ทางโลกทางคับแคบ เพราะเวลามันไม่มี ต้องทำมาหากิน เวลาจะปฏิบัติก็ต้องมานั่งตอนเช้าตอนเย็น เวลาพระนี่ทางกว้างขวาง กว้างขวาง ๒๔ ชั่วโมง ฉันทแล้ว พระไปปฏิบัติแล้ว วัดของเราจะมีเวลาก็บ่ายโมงทำข้อวัตรพร้อมกัน นอกนั้นนะ ถ้าคนที่ไม่รับผิดชอบอะไร ๒๔ ชั่วโมงให้ปฏิบัติทั้งวันทั้งคืนเลย

ที่นี้พอปฏิบัติไป ไม่ต้อง ๒๔ ชั่วโมงหรอก ๒ ชั่วโมงก็เบื่อแล้ว ๒-๓ ชั่วโมงก็อึด! จะเอาอย่างไรดีใช่ไหม นี่ขนาดทางกว้างขวางนะ ทาง ๒๔ ชั่วโมงที่ปฏิบัติ ถ้าจิตมันไม่ลง ถ้าปฏิบัติแล้วมันอันตู่ เวลาที่ อู้ฮู! ทำไมมันเดิน นาฬิกาจะทวบทิ้งเลย ทำไมเดินช้ามาก วันหนึ่งอย่างกับ ๒ ปี วันหนึ่งอย่างกับ ๒ ปินะ โอ้ย! มันช้านะ ไปช้ามากเลย นาฬิกา นี่ขนาดทางกว้างขวางนะ

ทางกว้างขวาง มุมมองของพระพุทธเจ้าว่า ผู้ที่ ๒๔ ชั่วโมงปฏิบัติ ทางกว้างขวาง คือมีโอกาสได้มหาศาลเลย

แต่ทางของฆราวาสเขาทำมาหากินทั้งวันเลย อยากปฏิบัติมาก อู้ฮู! เป็นทุกข์ เป็นร้อน อู้ฮู! ไม่มีเวลาเลยนะ เวลาปฏิบัติหุ่นนะ ๓-๔ ทุ่ม ทำวัตรสวดมนต์แล้วก็จะนั่ง นั่ง ๒ นาที นอนแล้ว ดูสิ นี่ทางคับแคบไง ทางคับแคบคือทางที่โอกาสคับแคบ ทางของพระนักปฏิบัติมันกว้างขวาง

ที่นี้กว้างขวาง เวลาปฏิบัติไปแล้ว ปฏิบัติมันจะรู้ เพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์ของเราปฏิบัติ ดูลิ ครูบาอาจารย์ที่หนึ่งสมาธิทั้งวันทั้งคืน โอโฮ! สุดยอดๆ ถ้าสุดยอด ทำได้อย่างนี้ พระเราจะดูได้เลยว่าพระองค์นั้นอยู่ในร่องในรอย อยู่ในการทำสมาธิเพียรของเขา อยู่กับการนั่งสมาธิภาวนาของเขา การเหยียด การเดิน การคู้ มีสติหรือเปล่า มองกันออกเลย

จะนั้น สิ่งนี้เกาให้ถูกที่คั่น ถ้าหัวใจของเราก็ดูที่หัวใจของเรา ถ้าหัวใจของแม่นะ ถ้าแม่เห็นอย่างนี้ เราเห็นด้วย นี่ความเห็นของลูก ถ้าของแม่ เดี่ยวจะหาว่าเข้าข้างแม่ “หลวงพ่หวังอะไรจากแม่ เข้าข้างแม่เลย”...ไม่หวัง ไม่เคยเห็นหน้า ไม่รู้จัก จบ

มาดูตรงข้ามนะ อันนี้ตรงข้ามเลย

ถาม : เรื่อง “ไม่สามารถทำลายความรู้สึกอาฆาตมาดร้าย และความรู้สึกกิเลสตัณหาราคะ”

กราบทำพระคุณเจ้าผู้ทรงศีล ผู้บริสุทธิ์ ภาวนามาสักกระยะหนึ่งแล้ว โดยฟังจากเว็บไซต์ พยายามนั่งสมาธิทำความสงบก็ทำไม่ได้ เมื่อมีอารมณ์โกรธมากกระทบก็รู้สึกรุนแรง ควบคุมตัวเองไม่ได้ และความรู้สึกกิเลสตัณหาราคะเปรียบเหมือนเสือร้าย คอยแต่จะตะปบรบกวนความรู้สึกบ่อยๆ ใช้ปัญญาอบรมตนเองก็แล้ว เตือนตนเองก็แล้ว เสือร้ายตัวนี้เป็นอนิจจัง เป็นอนัตตา เป็นมายาก็แล้ว นั่งสมาธิภาวนาพยายามรำพึงเห็นกะโหลกศีรษะหลุดออกจากโครงกระดูกกายก็แล้ว ทำให้รู้สึกหงุดหงิดตลอดเวลา ท้อและเหนื่อย ภาวนาก็ไม่ก้าวหน้า ถอยหลังมีแต่ภัยของวิภูฏะ กราบขอเมตตาพระคุณเจ้าช่วยชี้แนะด้วยเจ้าค่ะ

ตอบ : เมื่อก่อนบอกว่าเขาภาวนาจะละกามโทษ แล้วไปศึกษาเอาจากพระไตรปิฎกให้เป็นคติ การศึกษาไม่ใช่เสียหายนะ การศึกษานี้เป็นภาคทฤษฎี ภาคปริยัติ อันนั้นเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเห็นว่ามันสูงส่ง เราเห็นว่ามันถูกต้องดีงามไปศึกษาจากพระไตรปิฎกนี้ถูกต้องดีงามทั้งนั้นนะ แต่มันเป็นมุมมองของพระอรหันต์ เป็นมุมมองของศาสดา ไ้พวกเราชี้เท่อ กิเลสเต็มหัว เราไปศึกษามาแล้วมันก็เลยไม่ได้ผลตามนั้น

ทีนี้ข้อนี้ ข้อนี้เขาบอกว่า ภาวนามาสักระยะหนึ่งแล้ว เวลาภาวนาไปแล้ว ความโกรธมันกระทบ มันรุนแรงมาก ควบคุมตัวเองไม่ได้เลย เราพิจารณาของเราไป เห็นไหม พิจารณา เห็นอารมณ์โกรธ อารมณ์ต่างๆ เป็นเสื่อร้าย เป็นสิ่งที่ตะปบบรบกวน เรา แล้วก็พยายามฝึกหัดภาวนา มันเป็นอนิจจัง มันเป็นอนัตตา มันเป็นมายา พิจารณาไปแล้ว ภาวนาไป พยายามรำพึงให้เห็นกะโหลกศีรษะหลุดออกไปจากโครงร่างของ ร่างกาย พิจารณาจนเห็นกาย พิจารณาจนเห็นโครงศีรษะ แล้วพิจารณาจนมันหลุดออกไป

มันหลุดจริงหรือเปล่า สิ่งที่ทำนี้มันทำได้ เวลาเราพิจารณาไป เราจินตนาการ มันเป็นจินตมยปัญญา ถ้าจินตนาการให้เป็นโครงกระดูก แล้วพิจารณาไป ให้มันย่อย สลายไป ให้มันขาดไป ให้มันเป็นไป แต่มันเป็นไปโดยจินตนาการ เป็นไปโดยการ คาดหมาย มันไม่เป็นความจริง

ถ้ามันเป็นความจริง คำถามนี้มันจะบอกเองเลย ถ้ามันจะเป็นความจริงนะ คนที่ ภาวนา พอพิจารณาไป พิจารณาเห็นกาย พิจารณาเป็นความจริง เวลามันพิจารณา มัน ขาดไป มันจะโล่ง มันจะหลุดไปเลย มันจะพร้อมกับการปล่อยวางไปเลย ถ้าการปล่อย วาง เพราะความจริงมันมีผลไง รสของธรรมไง ถ้าผู้ที่มีความจริง รสของธรรมมันจะชัดเจน ไง

แต่ถ้าพูดถึงมันไม่เป็นความจริง เห็นไหม รสของการเปรียบเทียบ รสของ จินตนาการ มันเป็นอย่างนี้ ถ้ารสของการเปรียบเทียบ รสของจินตนาการ มันผิดไหม ไม่ผิด

แหม! บอกว่าไม่ผิดเลย ไม่ผิดเพราะอะไร เพราะคนฝึกหัดใหม่ก็ต้องทำแบบนี้ คนเราฝึกหัดใหม่มา เรายังไม่รู้สิ่งใดเลย เราก็ต้องมีการเปรียบเทียบ เราก็ต้องมีการให้มัน เกิดขึ้นมา ถ้าเกิดขึ้นมาแล้วเราพยายามฝึกหัด ฝึกหัดแล้วมันแบบว่า พิจารณาจนศีรษะ หลุดออกไปจากโครงร่างกายเลย ทำให้มันหยุดหึงติดตลอดเวลา มันทั้งท้อทั้งเหนื่อย

ทำซ้ำ มันก็ต้องทำซ้ำนะ การพิจารณา การฝึกหัด เขาทำบ่อยครั้งเข้า ฝึกหัดให้มันชำนาญ

การทำอาหาร คนทำอาหารที่แรกครั้งแรกทำไม่เป็นก็ทำเคอะๆ เขินๆ ทำ
ออกมารสชาติใช้ไม่ได้เลย แต่ก็พยายามฝืนกิน เราทำเอง ต้องกิน ทำต่อไปๆ เออ!
ซักรสดีขึ้น เพราะอะไร เพราะมันเค็ด ถ้าไม่อร่อย เรากินไม่ลง ถ้ากินไม่ลง ก็พยายาม
ทำให้ดีขึ้น ทำให้ดีขึ้น ทำอีก ทำต่อไปๆ ไปจนชำนาญ โอ้โฮ! เดี่ยวนี้ทำอาหาร ใครมา
ถามว่าอาหารนี้ใครทำ ไม่กล้าบอกเลยว่าฉันทำ เดี่ยวเขาขอร้องให้ทำให้กิน เพราะมัน
อร่อยเกินไป เห็นไหม เพราะทำจนชำนาญๆ

นี่ก็เหมือนกัน เราพิจารณาจรรยาภะโหลกศีระมะมันหลุดออกไป หลุด
ออกไปก็ไปแล้ว ทำตอนนี้ทำมาแล้วอาหารกินแทบไม่ได้เลย เพราะว่าใส่เครื่องปรุงมาก
เกินไป โอ้โฮ! รสเค็มปี๋เลย รสขมเลย กินไม่ได้เลย แต่ก็ฝืนกินเพราะทำเอง แต่ต่อไปๆ
ลดลงมา อ้อ! อันนี้ใส่มากเกินไป อันนี้ใส่น้อยเกินไป ปรับปรุง ปรับปรุงให้ดีขึ้น โอ้โฮ!
รสชาติดีขึ้นเรื่อยๆ รสชาติดีขึ้นเรื่อยๆ มันต้องทำแบบนี้ การปฏิบัติต้องทำแบบนี้ใน
ฝึกหัดของเรา เราทำต่อเนื่องไป

ที่แรกเวลากะโหลกศีระมะมันหลุดไป ฝึกหัด มันเริ่มทำครั้งแรก อย่าเพิ่งท้อแท้
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสลับถึง ๓ หน ครูบาอาจารย์ท่านฝากตายทั้งนั้นนะ

ที่นี้ของเรา “อ้าว! หลวงพ่อ หนูก็ทุกข์ หนูก็ต้องมีงานทำ หนูรับผิดชอบไป
ทุกอย่าง มันเครียดไปหมดเลย”

แล้วถ้าไม่ทำ มันเครียดกว่านี้ไหม แล้วถ้าไม่รู้จักรัทธิธรรมะเลย มันจะ
เครียดไหม แล้วถ้าไม่เคยเห็นธรรมะเลย เวลามันอัดอั้นตันใจจะหาทางออก
อย่างไร ธรรมะเป็นทางระบายนะ เป็นทางระบายออกของทุกข์นะ แล้วถ้าธรรมะ
ถ้ามันมีสัจธรรมขึ้นมา เดี่ยวมันจะประหัดประหาร มันจะฆ่าทิ้งเลย ฆ่าไม่ให้ทุกข์
เกิดขึ้นเลยถ้าทำได้จริง อันนี้แหละเป็นทางออก ทางออกของเรา จิตใจมันต้องการ
คนช่วยเหลือ จิตใจของคนต้องการธรรมโอสถ จิตใจของคนต้องการระบาย

ที่นี้พอมันระบายขึ้นมา เวลาระบายขึ้นมา ก็เลสซ้นกิเลสไป พอมันรู้ว่าเราเข้า
มาช่องทางนี้ถูกช่องทางปั๊บ มันหาทางเลย หาทางกระที่บข้ำเลย ก็เลสซ้นกิเลสไป
อยากให้ทำๆ อยากจนเต็มทีเลย อยากแล้วไม่ได้อีก โอ้ย! ทุกข์ ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ เวลาฝืน

ทนก็ยากอยู่แล้ว พอทำเสร็จแล้ว ทำเสร็จแล้วผิตพลาดอีก ทุกข์เข้าไปอีก พอทำไปแล้วนะ โอ้โฮ! ร่างกายเจ็บไข้ได้ป่วยอีก อู๋ย! ทุกข์เข้าไปอีก ทุกข์จนไม่กล้าสู้

ทุกข์ขนาดไหน เวลาต่อสู้เข้าไป ถึงที่สุดเวลามันปล่อยวางหมด พับ! เด่นชัดขึ้นมาเลยนะ จิตผ่องใส จิตเด่นชัดขึ้นมาเลย ต่อสู้กับทุกข์จนถึงที่สุดพลิกฟ้าคว่ำดิน ทำลายทุกข์ จิตมันเด่นขึ้นมาเลยละ

แต่ก่อนที่จะเด่นขึ้นมามันโดนกระต๊อบแล้วกระต๊อบอีก มันโดนเหยียบย่ำแล้วเหยียบย่ำอีก เพราะกิเลสเป็นแก่นของกิเลส มันเป็นพญามาร คำว่า “พญา” มันใหญ่ พญามารมันครอบงำในหัวใจของสัตว์โลก มันไม่ปล่อยให้สัตว์โลกดวงใดก็แล้วแต่เป็นอิสระ เพราะมันเป็นที่อยู่อาศัยของมัน

เวลาบ้านเราโดนไฟไหม้ เราจะเสียใจขนาดไหน เพราะบ้านเป็นที่อยู่อาศัยของเรา เวลาไฟไหม้บ้านไหม้เรือนแล้วเราจะไม่มีที่อยู่อาศัย เรายังไม่พอใจเลย ทั้งๆ ที่บ้านมันสร้างได้ บ้านยังซ่อมแซมได้ แต่จิตใจที่มันภาวนาไปแล้ว เวลามันพ้นจากทุกข์ไปแล้ว มันจะจบสิ้น มันจะไม่มีโอกาสจะได้ครอบงำอีกเลย มันจะยอมไหม

ไฟไหม้บ้านเรือนมันไหม้วัตถุ ใหม้สิ่งก่อสร้าง มันต้องไหม้ของมันโดยเชื้อไฟ แต่กิเลสมันเป็นนามธรรม มันครอบงำจิตใจอยู่นี่ แล้วใครจะไปรู้ไปเห็นมัน ใครจะไปต่อสู้กับมัน ฉะนั้น เล่ห์กลของมันถึงร้อยพันพันคม

คนที่ภาวนาไปแล้วนะ พูดถึงกิเลสนะ โอ้โฮ! เข่าอ่อนเลยนะ เพราะกิเลสมันลึกลับซับซ้อนขนาดนี้เขี้ยวหรือ กิเลสมันลึกลับซับซ้อนมาก แต่พวกเราประมาท นึกว่ากิเลสเป็นตุ๊กตา ดบหัวเล่นได้

ยังไม่เคยภาวนาหรอก นึกว่ากิเลสนี้ตุ๊กตา เอาไว้ประดับบ้านไง ไม่พอใจก็โยนทิ้ง มันเป็นไปอย่างนั้นไหม กิเลสมันจะเป็นอย่างนั้นไหม คนไม่เคยเห็นกิเลส มันไม่รู้จักกิเลสมันหรอก ถ้าใครเข้าไปเจอกิเลส มันจะรู้จักว่า โอ้โฮ! กิเลสมันแก่นของกิเลส

ดูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหยี่ยมันนะ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

เกิดจากความดำริ ความดำริเป็นความคิดใหม่ เกิดจากความดำริของเรา

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีก เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีก เจ้าจะเกิดอีกไม่ได้เลย”

มารจะเกิดบนใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้เลย เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เคยดำริไปถึงมันเลย ความคิด ความคิดเราดำริ เรามีความดำริ เราถึงมีความคิด แล้วมารมันอยู่หลัง “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริ” เกิดจากความดำริ เกิดจากเริ่มต้นของความคิด ยังไม่ได้คิด แล้วมารมันเกิดแล้ว แล้วความคิดมันจะรอดพ้นจากมารไหม ไม่มีทาง แล้วเราปฏิบัติ ปฏิบัติแล้วเราบอกว่าเราปฏิบัติแล้วเราจะได้ตั้งเจตนา ได้ตั้งความหมาย

โยมไม่คิดนี้ ไม่คิดถึงไปดูประวัติหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านบอกท่านเคยปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์มาก่อน ไปดูประวัติหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่เสาร์ท่านปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้ามาก่อน คำว่า “ปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ พระปัจเจกพุทธเจ้า” เขาต้องสร้างบารมีมาเยอะขนาดไหน ฉะนั้น เวลาเกิดเป็นหลวงปู่มั่น มาเกิดเป็นหลวงปู่เสาร์ เวลาท่านปฏิบัติขึ้นมา เพราะท่านสร้างบารมีของท่านมา ท่านถึงต้องมีเขาวนับัญญัติ พอมิเขาวนับัญญัติ ปฏิบัติแล้วยังล้มลุกคลุกคลาน ประวัติหลวงปู่มั่น ท่านล้มลุกคลุกคลานขนาดไหน หลวงปู่เสาร์ท่านต่อสู้เต็มที่ขนาดไหน

ไอ้พวกเรานี้ตื่น ไม่รู้ว่าเกิดมาจากไหน พอเกิดมานี้กว่าตัวเองใหญ่ นี้กว่าเป็นพระโพธิสัตว์มาเกิด บารมีเยอะ...มันเป็นไปได้ ถ้ามันเป็นไปไม่ได้ ถ้าคิดอย่างเราคิด นี้เราคิดไง แต่ที่โยมคิดนี้โยมก็น้อยใจ โยมก็คอตก ทำนั่นก็ไม่ได้ ทำนี่ก็ไม่ได้ โอ๊ย! มันทุกข์มาก มันทุกข์มาก

ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง แล้วอย่างที่ว่า พันธุกรรมๆ ใครสร้างบุญสร้างกรรมมานาน้อยขนาดไหน มันอยู่ที่มุมมอง ครูบาอาจารย์บางองค์นะ มันมีหลวงปู่บัวหรืออย่างไรที่ครูบาอาจารย์เล่า พอโกนผมเป็นพระโสดาบันเลย มันเหมือนสมัยพุทธกาลนะ สมัยพุทธกาลเวลาใครมาบวช โคนศีระชะ ผมตกมา พิจารณาผมเป็นพระโสดาบันขณะโกนศีระชะ ในวงกรรมฐานเราก็มีหลวงปู่บัว ถ้าเราจำไม่ผิด หลวงปู่บัวเวลาโกนศีระชะ ผมตกมานี้เป็นพระโสดาบันเลย นี่วาสนาของคน

แล้วของพวกเราใครมีบ้างล่ะ เราบวช ๗ วัน ๘ วัน โกงแล้วโกงอีกๆ ผมงตทุกวันเลย เวลาบวชโกนหัวทุกๆ เดือนเลย ผมงต มันไม่เห็นเป็นอะไรเลย ก็โกนศีรษะ แต่คนมีบารมี นี่เรายกให้เห็นว่า ถ้าคนมีบารมี คนสร้างของเขามา เขาก็ทุกข์เหมือนกัน แต่เขาไม่ทุกข์เหมือนพวกเราไง อย่างพวกเรา เราสร้างของเราอย่างนี้ มันก็ต้องทุกข์ยากหน่อย

ถ้าทุกข์ยาก คำว่า “ทุกข์ยากหน่อย” ทุกข์ยากหน่อย แหม! พอทุกข์ยากหน่อย ก็ว่าทุกข์นิยมหรือ...ไม่ใช่ สัจนิยม สัจนิยม คำว่า “ทุกข์นิยม” คนสร้างบุญสร้างบารมีมามากมาน้อย มันก็เผชิญกับทุกข์ของตัวเอง

แต่สัจนิยมๆ ต้องการสัจจะ เพราะทุกข์เป็นสัจจะ ทุกข์เป็นความจริง เพราะทุกคนมันมีความทุกข์ ทุกคนเผชิญกับทุกข์แล้วมันมีความทุกข์ เราพยายามจะแยกแยะมัน เราจะไปละกันที่สมุทัยคือตัดหาความทะยานอยาก คืออยากให้ทุกข์หาย อยากให้ไม่มีทุกข์เลย นี่อยากตัดหา ตัดหาอยากไม่ให้มีทุกข์ ตัดหาอยากให้ทุกข์หมดไป ตัดหาอยากไม่ให้ทุกข์เกิดเลย นี่คือตัดหา เพราะมีตัณห์มันถึงได้ทุกข์ไง

พอจับทุกข์แล้วก็ย้อนพิจารณาไป มันสิ้นสุดกันที่สมุทัย ตัดหาความทะยานอยากมันต้องทำลายลง พอทำลายลง ทุกข์มันสักแต่ว่า ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์เป็นความจริงของมัน จิตเป็นความจริงของมัน ธรรมเป็นความจริงของมัน ต่างอันต่างจริง ไม่เกี่ยวกัน ต่างคนต่างอยู่ ไม่ยุ่งกัน เออ! ต่างคนต่างอยู่ จิตสุดยอดแล้ว นี่เวลาปฏิบัติไป

ฉะนั้น สิ่งที่ทำมา ถ้ามันทำแล้ว พิจารณากระดูกก็แล้ว ต่างๆ ก็แล้ว เขาขอใจ “ขอเมตตาพระคุณเจ้าช่วยชี้แนะด้วยค่ะ”

สิ่งที่ทำมา ดูเขาพิจารณา อย่างเสียร้าย มันเป็นอนิจจัง มันเป็นอนัตตา มันเป็นมายา มันเป็นต่างๆ อันนี้มันเป็นปัญญาเทียบเคียง

แต่ถ้าจิตเราสงบแล้ว เราพิจารณาของเรา มันจะเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต ตามความเป็นจริง ถ้าจิตมันจริง พิจารณาจริงๆ แล้ว เต็มมันจะเห็นอริยสัจ สัจจะจริงๆ

ถ้าสักจะจริงๆ มันจะเห็น จิตใจมันจะผ่องแผ้ว จิตใจมันจะเด่นเลย จิตใจจะเด่นดวง
ธรรมะนี้มันจะเหนือทุกๆ อย่างเลย

เหนือทุกอย่างหมายความว่า เหนือความคิด เหนือความทุกข์ เหนือความ
จินตนาการ เหนือทุกอย่างเลย แล้วมันเข้าใจหมดแล้วนะ “เมื่อก่อนนี้ถามหลวงพ่อก็กี่ไม่
บอก เตี้ยนี้รู้แล้ว ไม่ต้องถามใคร” นี่ถ้ามันรู้แล้วมันชัดเจนของมัน ถ้ามันชัดเจนของ
มันแล้ว ถึงตอนนั้นเราจะเห็นจริงเลย ถ้าเป็นความจริงอันนี้มันถึงจะเป็นความจริง

ให้มันเพียร อย่าท้อแท้ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์มีกายกับใจ เวลา
ทำหน้าที่การงานก็เพื่อศักยภาพทางสังคม ศักยภาพของร่างกาย แต่จิตใจนี้ต้องการ
ธรรมะ ธรรมะนี้ เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาจากครูบา
อาจารย์ มันจะเกิดขึ้นจากความวิริยะ ความอุตสาหะ มีการกระทำของเรา เราทำความ
จริงของเราให้เกิดขึ้นเป็นสัจธรรมของเรา มันจะเป็นความจริงของเรา

เกาหลีที่คั่น ถ้าเกาหลีที่คั่น ทำความสำเร็จขึ้นมาแล้วมันจะเป็นสักจะเป็น
ความจริงในใจของเรา เอวัง